

عن أبي أمامة رَضِيَ اللهُ عَنْهُ قَالَ: ذُكِرَ لِرَسُولِ اللهِ رَجُلَانِ عَابِدٌ وَعَالِمٌ. فَقَالَ: فَضْلُ
الْعَالِمِ عَلَى الْعَابِدِ كَفَضْلِي عَلَى أَدْنَاكُمْ.

Ebu Ümâme (r.a.) anlatıyor: “Resulullah’a (sallallahu aleyhi ve sellem) biri çokça ibadet eden âbid, diğeri âlim iki kişiden bahsedilmişti. “Âlimin âbide üstünlüğü, benim sizlere olan üstünlüğüm gibidir” buyurdu.”

(Tirmizî, İlim, 19)

وفي رواية له: ثُمَّ قَالَ: إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى وَمَلَائِكَتَهُ وَأَهْلَ السَّمَوَاتِ وَأَهْلَ الْأَرْضِ حَتَّى
النَّمْلَةَ فِي جُحْرِهَا وَالْحَيْتَانَ فِي الْبَحْرِ يُصَلُّونَ عَلَيَّ مُعَلِّمِ النَّاسِ الْخَيْرِ.

Tirmizî'nin başka bir rivayeti şöyledir: “Efendimiz sonra buyurdular ki: “Allah u Teâlâ, melekler, semâvat ehli, yuvasındaki karıncaya, denizdeki balıklara varıncaya kadar yeryüzü ehli, halka hayrı öğretene mağfîret duasında bulunur.”

(Tirmizî, İlim, 19)

وعن ابن عباس رَضِيَ اللهُ عَنْهُمَا قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللهِ : فَقِيهٌ وَاحِدٌ أَشَدُّ عَلَى الشَّيْطَانِ
مِنْ أَلْفِ عَابِدٍ. أَخْرَجَهُ التِّرْمِذِيُّ.

Abdullah b. Abbâs (r.a.) anlatıyor: “Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) buyurdu ki:
“Şeytana karşı başa çıkmada bir fakih bin âbiden daha kuvvetlidir.”

(Tirmizî, İlim, 19)

وعن أبي الدرداء رضي الله عنه قال: سمعتُ رسولَ الله يَقُولُ: مَنْ سَلَكَ طَرِيقاً يَطْلُبُ بِهِ عِلْماً سَلَكَ اللهُ بِهِ طَرِيقاً مِنْ طُرُقِ الْجَنَّةِ. وَإِنَّ الْمَلَائِكَةَ لَتَضَعُ أجنحتَها رِضَى لَطالِبِ العِلْمِ، وَإِنَّ العالِمَ لَيَسْتَغْفِرُ لَهُ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَمَنْ فِي الأَرْضِ وَالْحَيَّاتِ فِي جَوْفِ المَاءِ، وَإِنَّ فَضْلَ العالِمِ عَلَى العابِدِ كَفَضْلِ القَمَرِ لَيْلَةَ البَدْرِ عَلَى سائِرِ الكواكبِ، وَإِنَّ العُلَماءَ وَرَثَةُ الأنبياءِ، وَإِنَّ الأنبياءَ لَمْ يُورَثُوا دِيناراً وَلَا دِرهماً وَلَكِنْ وَرَثُوا العِلْمَ فَمَنْ أَخَذَهُ أَخَذَهُ بِحِظِّ وَافِرٍ. أخرجه الترمذي

Ebu'd-Derda (r.a.) anlatıyor: “Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem)’ın şöyle dediğini işittim: “Kim ilim öğrenmek için bir yola girer ve bu yolda devam ederse, Allah onu cennete giden yollardan birine ulaştırır. Melekler, ilim talep edenden memnun olarak kanatlarını gererek onları korurlar. Göklerin ve yerin sakinleri ve hatta denizdeki balıklar âlimin bağışlanması için Allah’a istiğfar ederler. Âlimin âbide olan üstünlüğü, dolunaylı gecede ayın diğer yıldızlara olan üstünlüğü gibidir. Âlimler peygamberlerin vârisleridir. Peygamberler, dinar ve dirhem gibi malları değil, ilmi miras bırakırlar. Her kim de ilim elde ederse, bol bir nasib elde etmiştir.”

(Ebu Dâvud, İlim, 1; Tirmizî, İlim, 19; İbn Mâce, Mukaddime, 17)

عن حميد بن عبدالرحمن قال: سمعت معاوية رَضِيَ اللهُ عَنْهُ يقول: سمعت رسول الله
(صلعم) يقول: مَنْ يُرِدِ اللهُ بِهِ خَيْرًا يُفَقِّهْهُ فِي الدِّينِ.

Humejd b. Abdurrahmân anlatıyor: “Muâviye’yi (r.a.) şöyle derken işittim: “Resulullah (aleyhissalâtu vesselâm): “Allah kimin için hayır murad ederse onu dinde fakih (derin anlayış sahibi) kılar.” buyurmuştu.

(Buhârî, İlim13, İ’tisâm, 10; Müslim, İmâret, 98, Zekât, 98, 100; Tirmizî, İlim, 1)

وعن أنس رَضِيَ اللهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللهِ : مَنْ خَرَجَ فِي طَلَبِ الْعِلْمِ فَهُوَ فِي
سَبِيلِ اللهِ حَتَّى يَرْجِعَ.

Enes b. Malik (r.a.) anlatıyor: “Resulullah (aleyhissalâtu vesselâm) buyurdu ki: “İlim öğrenmek için yola çıkan kimse evine geri dönünceye kadar Allah yolundadır.”

(Tirmizî, İlim, 2; İbn Mâce, Mukaddime, 17)

عن سخيرة مرفوعاً: مَنْ طَلَبَ الْعِلْمَ كَانَ كَفَّارَةً لِمَا مَضَى.

Sahbera'nın (r.a.) naklettiğine göre, Peygamber Efendimiz (aleyhissalâtu vesselâm) : “Kim ilim öğrenirse, yaptığı bu iş, geçmiş günahlarına kefarettir” buyurmuştur.”

(Tirmizî, İlim, 2)

وعن أبي هريرة رَضِيَ اللهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللهِ : الْكَلِمَةُ الْحِكْمَةُ ضَالَّةُ الْمُؤْمِنِ
فَحَيْثُ وَجَدَهَا فَهُوَ أَحَقُّ بِهَا.

Ebu Hureyre (r.a.) anlatıyor: “Resulullah (aleyhissalâtu vesselâm) buyurdu ki: “Hikmetli söz, müminin yitiğidir; onu nerede bulursa, onu öğrenmeye ve uygulamaya en lâyük olan da odur.”

(Tirmizî, İlim, 19)

عن ابن مسعود رَضِيَ اللهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللهِ : نَضَرَ اللهُ امْرَأً سَمِعَ مِنَّا شَيْئاً فَبَلَّغَهُ
كَمَا سَمِعَهُ فَرُبَّ مُبَلِّغٍ أَوْعَى مِنْ سَامِعٍ.

Abdullah b. Mes'ud (r.a.) anlatıyor: “Resulullah (aleyhissalâtu vesselâm) buyurdu ki: “Benden bir söz işitip onu (artırıp eksiltmeden) işittiği şekilde başkasına aktaran kimsenin (Kıyamet günü) Allah yüzünü ağartsın. Zira, kendisine bir söz ulaştırılan öyle kimseler vardır ki, bizzat işitenden daha iyi kavrar.”

(Tirmizî, İlim, 7)

وعن ابن عمرو بن العاص رَضِيَ اللهُ عَنْهُمَا قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللهِ يَلِّغُوا عَنِّي وَلَوْ آيَةً.

Abdullah b. Amr b. As (r.a.) anlatıyor: “Resulullah (aleyhissalâtu vesselâm) buyurdular ki:
“Bir âyet bile olsa benden aldığınız ilmi başkalarına ulaştırın.”

(Buharî, Enbiya, 50; Tirmizî, İlim, 13)

قال رسول الله: خَيْرُكُمْ مَنْ تَعَلَّمَ الْقُرْآنَ وَعَلَّمَهُ.

“Sizin en hayırlılarınız Kur’an’ı öğrenen ve öğretenlerinizdir.”

(Buhari, Fedâilü'l-Kur’ân, 21)

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ قَالَ: "إِذَا مَاتَ الْإِنْسَانُ انْقَطَعَ عَنْهُ عَمَلُهُ إِلَّا مِنْ ثَلَاثَةٍ:
إِلَّا مِنْ صَدَقَةٍ جَارِيَةٍ أَوْ عِلْمٍ يُنْتَفَعُ بِهِ أَوْ وَلَدٍ صَالِحٍ يَدْعُو لَهُ.

Ebû Hüreyre'den rivayet edildiğine göre, Resûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurmuştur: "İnsan ölünce üç şey dışında ameli kesilir: Sadaka-i câriye (faydası kesintisiz sürüp giden sadaka), kendisinden faydalanılan ilim ve kendisine dua eden hayırlı evlât

(Müslim, Vasiyet, 14)

قال رسول الله: إِنَّ اللَّهَ يَرْفَعُ بِهَذَا الْكِتَابِ أَقْوَاماً وَيَضَعُ بِهِ الْآخَرِينَ.

“Allah Kur’an’ın hükümlerine göre yaşayan toplumları yüceltir, yaşamayan toplumları da alçaltır.”

(Müslim, Musafirîn, 269)

إِنَّ أَحْسَنَ الْحَدِيثِ كِتَابُ اللَّهِ وَأَحْسَنَ الْهَدْيِ هَدْيُ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ
رسول الله:

Sözlerin en doğrusu, Allah'ın Kitabı; hâl ve tavrın en güzeli ise Muhammed'in hâl ve tavrıdır.

(Nesâi, İdeyn, 22)

قال رسول الله: طلب العلم فريضة علي كل مسلم.

“İlim öğrenmek tüm müslümanlara farzdır.”

(İbn Mace, Mukaddime, 17)

عَلَيْهِ
سَلَامٌ
وَبَرَكَاتٌ

قال رسول الله: اللَّهُمَّ انْفَعِنِي بِمَا عَلَّمْتَنِي، وَعَلِّمْنِي مَا يَنْفَعُنِي، وَزِدْنِي عِلْمًا.

Ebû Hüreyre'den (ra) rivayet edildiğine göre, Resûlullah (sav) şöyle buyurmuştur: “Allah'ım, bana öğrettiklerinle beni faydalandır. Bana fayda verecek ilmi bana öğret ve ilmimi artır...”

(Tirmizî, Deavât 128; İbn Mâce, Sünnet, 23)

قال رسول الله: لا حَسَدَ إِلاَّ فِي اثْنَتَيْنِ : رَجُلٌ آتَاهُ اللَّهُ مَالاً فَسَلَطَهُ عَلَيَّ هَلَكْتَهُ فِي الْحَقِّ، وَرَجُلٌ آتَاهُ اللَّهُ حِكْمَةً، فَهُوَ يَقْضِي بِهَا وَيَعْلَمُهَا.

İbn Mes'ûd'un (ra) işitip naklettiğine göre, Hz. Peygamber (sav) şöyle buyurmuştur: “Ancak iki kişiye gıpta edilir. Bunlar, Allah'ın kendisine mal verdiği ve onu hak yolunda harcayan kimse ile Allah'ın kendisine (ilim ve) hikmet verdiği ve ona göre karar verip, onu başkalarına da öğreten kimsedir.”

(Buhârî, Zekât, 5; Müslim, Mûsâfirîn, 268)

وعن عقبه بن عامر رضي الله عنه قال: قال رسول الله : تَعَلَّمُوا قَبْلَ الظَّانِّينَ، يَعْني
قَبْلَ الَّذِينَ يَتَكَلَّمُونَ بِالظَّنِّ.

Ukbe b. Âmir (r.a.) anlatıyor: “Rasulullah (aleyhissalâtu vesselâm) buyurdular ki: “Zanla konuşan ve hüküm veren kimseler söz sahibi olmadan önce ilim öğrenin.”

(Buharî, Ferâiz, 2)

وعن أبي هارون العبدى قال: كُنَّا نَاتِي أَبَا سَعِيدِ الْخُدْرِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ فَيَقُولُ مَرْحَبًا
بِوَصِيَّةِ رَسُولِ اللَّهِ ، إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ قَالَ لَنَا: إِنَّ النَّاسَ لَكُمْ تَبَعٌ، وَإِنَّ رَجَاءَ يَأْتُونَكُمْ مِنْ أَقْطَارِ
الْأَرْضِ يَتَفَقَّهُونَ فِي الدِّينِ. فَإِذَا أَتَوْكُمْ فَاسْتَوْصُوا بِهِمْ خَيْرًا.

Ebu Hârun el-Abdî anlatıyor: “Biz Ebu Saîd el-Hudrî (radiyallahu anh)’a uğradık. O bize: “Rasulullah (aleyhissalâtu vesselâm)’ın (bize) vasiyetine merhaba” (dedi ve ilave etti): Rasulullah (aleyhissalâtu vesselâm) demişti ki: “İnsanlar (dinde) size tabidirler. Dünyanın her tarafından insanlar gelip sizden İslam dinini öğrenecekler. Onlar geldikleri vakit, onlara hep hayrı tavsiye edin.”

(Tirmizî, İlim, 10)

مَثَلُ الْمُؤْمِنِ الَّذِي يَقْرَأُ الْقُرْآنَ مَثَلُ الْأُتْرُجَةِ : رِيحُهَا طَيِّبٌ وَطَعْمُهَا حَلْوٌ ، وَمَثَلُ الْمُؤْمِنِ الَّذِي لَا يَقْرَأُ الْقُرْآنَ كَمَثَلِ التَّمْرَةِ : لَا رِيحَ لَهَا وَطَعْمُهَا حَلْوٌ ، وَمَثَلُ الْمُنَافِقِ الَّذِي يَقْرَأُ الْقُرْآنَ كَمَثَلِ الرِّيحَانَةِ : رِيحُهَا طَيِّبٌ وَطَعْمُهَا مُرٌّ ، وَمَثَلُ الْمُنَافِقِ الَّذِي لَا يَقْرَأُ الْقُرْآنَ كَمَثَلِ الْحَنْظَلَةِ : لَيْسَ لَهَا رِيحٌ وَطَعْمُهَا مُرٌّ .

“Kur’an okuyan mü’min portakal gibidir: Kokusu hoş, tadı güzeldir. Kur’an okumayan mü’min hurma gibidir: Kokusu yoktur, tadı ise güzeldir. Kur’an okuyan münafık karanfil gibidir: Kokusu hoş fakat tadı acıdır. Kur’an okumayan münafık Ebû Cehil karpuzu gibidir: Kokusu yoktur ve tadı da acıdır.”

(Buhârî, Fezâilü'l-Kur’ân, 17; Müslim, Musafirîn, 243)